

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет (інститут) Психології та соціології
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

Соціальна психологія

підготовки Бакалавра
спеціальності 053 Психологія
освітньо-професійної програми Психологія, Практична психологія

*Силабус навчальної дисципліни
для денної та заочної форм навчання*

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна психологія» підготовки бакалавра, галузі знань 05 Соціально-поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньою програмою Психологія, Практична психологія

Розробник: Федотова Тетяна Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології

Протокол № 1 від 15 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри:

Лазорко О.В.

© Федотова Т.В., 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціально-поведінкові науки, 053 – Психологія, Психологія, Практична психологія, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання – 1
		Семестр – 1, 2-ий
		Лекції – 40 <u>год.</u>
		Практичні (семінарські) - 36 <u>год.</u>
		Лабораторні – 38 <u>год.</u>
		Індивідуальні – 0 <u>год.</u>
ІНДЗ: немає	Самостійна робота – 58 <u>год.</u>	
	Консультації – 8 <u>год.</u>	
	Форма контролю: іспит	
Мова навчання українська		

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання/заочна форма навчання на базі молодшого спеціаліста	05 Соціально-поведінкові науки, 053 – Психологія, Психологія, Практична психологія, Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 240/8 150/5		Рік навчання – 1/1
		Семестр – 1, 2-ий/1, 2-ий
		Лекції – 16/10 <u>год.</u>
		Практичні (семінарські) - 14 /6 <u>год.</u>
		Лабораторні – 14/6 <u>год.</u>
		Індивідуальні – 0 <u>год.</u>
ІНДЗ: немає	Самостійна робота – 168/104 <u>год.</u>	
	Консультації – 28/24 <u>год.</u>	
	Форма контролю: іспит	
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

ППП Федотова Тетяна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології

Контактна інформація: мобільний телефон +380507575521; електронна адреса Fedotova.Tetiana@eenu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 111. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу:

Програма навчальної дисципліни «Соціальна психологія» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Психологія», «Практична психологія» підготовки бакалавра.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є категоріально-понятійний апарат соціальної психології, соціально-психологічні закономірності спілкування та взаємодії людей, специфіки функціонування великих і малих соціальних груп.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- ✓ Соціальна психологія як галузь психології. Соціально-психологічні проблеми особистості.
- ✓ Психологія спілкування.
- ✓ Соціальна психологія великих груп
- ✓ Малі групи в соціальній психології

2. Пререквізити

Вивчення дисципліни пов'язано зі знаннями, які студенти паралельно отримують під час засвоєння таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень», «Загальна психологія. Пізнавальні процеси», «Психофізіологія».

Постреквізити

Знання та уміння, здобуті студентами після вивчення дисципліни «Соціальна психологія» потрібні для кращого вивчення дисциплін «Політична психологія», «Вікова психологія», «Психологія сім'ї», «Юридична психологія», «Психологія особистості».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна психологія» є формування та розвиток у студентів соціально-психологічного мислення, уміння

здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії «особистість-суспільство», «особистість-соціальна група», «особистість-особистість».

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна психологія» є теоретична та практична підготовка студентів із таких питань:

- системи уявлень щодо специфіки соціальної психології як науки (її предмета та завдань, зв'язку з іншими науками, кола методологічних проблем соціально-психологічних досліджень, історії формування соціально-психологічних ідей);

- соціально-психологічних закономірностей спілкування та взаємодії людей, розкриття соціально-психологічні механізмів, способів та засобів ефективного спілкування;

- соціально-психологічної структури особистості, проблеми соціалізації індивіда, специфіки формування особистості в колективі та поведінки в соціально значущих ситуаціях;

- вивчення основних теорій групового розвитку, стилів лідерства та керівництва у групах та колективах, соціально-психологічного клімату та його впливу на оптимізацію діяльності колективу;

- оволодіння методами соціально-психологічного вивчення великих і малих соціальних груп, діагностики рівня розвитку групи та характеру міжособистісних стосунків;

- становлення та стан практичної соціальної психології в Україні;

- сучасними галузями прикладної соціальної психології, напрямами розвитку фундаментальної соціально-психологічної науки.

4. Результати навчання (Компетентності)

Основним результатом навчання є знання та розуміння студентами предметної області соціальної психології, здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та в ході реалізації професійної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом соціальної психології

ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

ФК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики

ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

5. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиць 3-5 (денна та заочна форми навчання відповідно).

Таблиця 3

ДФН							
Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали*
Змістовий модуль 1. Соціальна психологія як галузь психології. Соціально-психологічні проблеми особистості.							
Тема 1. Соціальна психологія як наукова дисципліна	6	2	2	-	2	-	ДС/7
Тема 2. Соціальна психологія особистості	10	2	2	4	2	-	ДС/7
Тема 3. Соціальне та асоціальне мислення особистості	6	-	2	-	2	2	ДС/7
Тема 4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості	6	4	-	-	2	-	ДС
Тема 5. Соціально-рольова поведінка особистості	16	2	2	2	10	-	ДС/7
Разом за змістовим модулем 1	44	10	8	6	12	2	7 (X сер= $\Sigma/4$)
Змістовий модуль 2. Психологія спілкування							
Тема 6. Проблема спілкування в соціальній психології	24	8	4	8	4	-	ДС/7
Тема 7. Соціальні та міжособистісні відносини в соціальній психології	20	2	4	6	8	-	ДС/7
Тема 8. Психологія соціальних ситуацій	10	-	2	2	4	2	ДС/7
Разом за змістовим модулем 2	54	10	10	16	16	2	7 (X сер= $\Sigma/5$)
Змістовий модуль 3. Соціальна психологія великих груп							
Тема 9. Проблема групи в соціальній психології	8	2	2	-	4	-	ДС/7
Тема 10. Психологічні характеристики великих соціальних	26	8	6	4	6	2	ДС/7

груп							
Разом за змістовим модулем 3	34	10	8	4	10	2	7 (X сер= $\Sigma/4$)
Змістовий модуль 4. Малі групи в соціальній психології							
Тема 11. Психологія малих соціальних груп	16	4	4	2	6	-	ДС/7
Тема 12. Динамічні процеси в малій групі	22	4	4	10	4	-	ДС/7
Тема 13. Основні напрями досліджень у галузі прикладної соціальної психології	10	2	2	-	4	2	ДС/7
Разом за змістовим модулем 4	48	10	10	12	10	2	7 (X сер= $\Sigma/5$)
Види підсумкових робіт							Бал
Виконання лабораторних робіт Змістових модулів 1-2 (в повному обсязі)							6
Виконання лабораторних робіт Змістових модулів 3-4 (в повному обсязі)							6
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2+МКР3+МКР4)							15+15+15+15=60
Усього годин	180	40	36	38	58	8	100

Таблиця 4

ЗФН

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали*
Змістовий модуль 1. Соціальна психологія як галузь психології. Соціально-психологічні проблеми особистості.							
Тема 1. Соціальна психологія як наукова дисципліна	8	2	-	-	6	-	Р/7
Тема 2. Соціальна психологія особистості	14	-	4	4	6	-	Р/7
Тема 3. Соціальне та асоціальне мислення особистості	14	-	2	-	10	2	ДС/7
Тема 4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості	14	2	-	-	10	2	Р/7
Тема 5. Соціально-рольова поведінка особистості	12	-	-	-	10	2	Р/7
Разом за змістовим модулем 1	62	4	6	4	42	6	7 (X сер= $\Sigma/5$)
Змістовий модуль 2. Психологія спілкування							
Тема 6. Проблема спілкування в соціальній психології	30	4	-	4	20	2	Р/7
Тема 7. Соціальні та	16	-	4	-	10	2	ДС/7

міжособистісні відносини в соціальній психології							
Тема 8. Психологія соціальних ситуацій	14	-	-	-	12	2	P/7
Разом за змістовим модулем 2	60	4	4	4	42	6	7 (X сер= $\Sigma/3$)
Змістовий модуль 3. Соціальна психологія великих груп							
Тема 9. Проблема групи в соціальній психології	24	2	-	-	20	2	P/7
Тема 10. Психологічні характеристики великих соціальних груп	32	2	4	-	22	4	ДС/7
Разом за змістовим модулем 3	56	4	4	-	42	6	7 (X сер= $\Sigma/3$)
Змістовий модуль 4. Малі групи в соціальній психології							
Тема 11. Психологія малих соціальних груп	16	2	-	-	12	2	P/7
Тема 12. Динамічні процеси в малій групі	32	2	-	6	20	4	P/7
Тема 13. Основні напрями досліджень у галузі прикладної соціальної психології	12	-	-	-	10	2	P/7
Разом за змістовим модулем 4	60	4	-	6	42	8	7 (X сер= $\Sigma/3$)
Види підсумкових робіт							Бал
Виконання лабораторних робіт усіх чотирьох Змістових модулів (в повному обсязі)							12
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2+МКР3+МКР4)							15+15+15+15=60
Усього годин	240	16	14	14	168	28	100

Таблиця 5

ЗФН (на базі молодшого спеціаліста)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали*
Змістовий модуль 1. Соціальна психологія як галузь психології. Соціально-психологічні проблеми особистості.							
Тема 1. Соціальна психологія як наукова дисципліна	6	2	-	-	4	-	P/7
Тема 2. Соціальна психологія особистості	6	-	-	2	4	-	P/7
Тема 3. Соціальне та асоціальне мислення особистості	8	-	2	-	4	2	ДС/7
Тема 4. Соціально-	6	-	-	-	4	2	P/7

психологічні аспекти соціалізації особистості							
Тема 5. Соціально-рольова поведінка особистості	10	-	-	-	8	2	Р/7
Разом за змістовим модулем 1	36	2	2	2	24	6	7 (X сер= $\Sigma/5$)
Змістовий модуль 2. Психологія спілкування							
Тема 6. Проблема спілкування в соціальній психології	16	2	-	2	10	2	Р/7
Тема 7. Соціальні та міжособистісні відносини в соціальній психології	14	-	2	-	10	2	ДС/7
Тема 8. Психологія соціальних ситуацій	10	-	-	-	8	2	Р/7
Разом за змістовим модулем 2	40	2	2	2	28	6	7 (X сер= $\Sigma/3$)
Змістовий модуль 3. Соціальна психологія великих груп							
Тема 9. Проблема групи в соціальній психології	18	2	-	-	14	2	Р/7
Тема 10. Психологічні характеристики великих соціальних груп	24	2	2	-	16	4	ДС/7
Разом за змістовим модулем 3	42	4	2	-	30	6	7 (X сер= $\Sigma/2$)
Змістовий модуль 4. Малі групи в соціальній психології							
Тема 11. Психологія малих соціальних груп	12	2	-	-	8	2	Р/7
Тема 12. Динамічні процеси в малій групі	12	-	-	2	8	2	Р/7
Тема 13. Основні напрями досліджень у галузі прикладної соціальної психології	8	-	-	-	6	2	Р/7
Разом за змістовим модулем 4	32	2	-	2	22	6	7 (X сер= $\Sigma/3$)
Види підсумкових робіт							Бал
Виконання лабораторних робіт усіх чотирьох Змістових модулів (в повному обсязі)							12
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2+МКР3+МКР4)							15+15+15+15=60
Усього годин	150	10	6	6	104	24	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/

контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 4

№ з/п	Тема
Змістовий модуль 1. Соціальна психологія як галузь психології. Соціально-психологічні проблеми особистості	
1	<p>Тема 1. <u>Предмет соціальної психології, історія розвитку, її завдання та структура</u></p> <p>I. Робота над поняттями з теми: соціальна психологія, «психологія народів», «психологія мас», теорія «інстинктів соціальної поведінки», «неокласична концепція організації або теорія людських відносин», «соціальна фасилітація», «соціальна інгібіція».</p> <p>II. Підготовка відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предмет соціальної психології, її структура та зв'язок з іншими науками. • Історія виникнення та становлення соціальної психології як науки. • Етапи розвитку соціальної психології: <p>а) етап становлення соціально-психологічних знань – побудова перших соціально-психологічних теорій;</p> <p>б) експериментально-прикладний етап;</p> <p>в) експериментальний етап.</p>
2	<p>Тема 2. <u>Основні теоретичні концепції соціальної психології на Заході у ХХ столітті</u></p> <p>I. Робота над поняттями: необіхевіоризм, когнітивізм, когнітивний дисонанс, психоаналіз, інтерперсональна поведінка, інтеракціонізм, роль, референтна група.</p> <p>II. Підготувати відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Назвіть основні теоретичні напрями соціальної психології. Дайте характеристику кожного з них. • Який теоретичний напрям є основою для теорії соціального наuczіння? • Розкрийте суть інтеракціоністської орієнтації та назвіть її теорії. • Когнітивістські моделі соціальної психології та її теорії. • Психоаналітична орієнтація та її теорії.
Змістовий модуль 2. Психологія спілкування	
3	<p>Тема 3. <u>Психологія спілкування</u></p> <p>I. Робота над поняттями: спілкування, комунікація, між особистісне спілкування, імперативне спілкування, маніпуляційне спілкування, масове спілкування, контактна функція спілкування, функція впливу, функція розуміння, комунікативна сторона спілкування, інтерактивна сторона спілкування, перцептивна сторона спілкування.</p> <p>II. Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про спілкування та його функції. 2. Види міжособистісного спілкування та їх характеристики. 3. Поняття комунікативної сторони спілкування. Спілкування як обмін інформацією. 4. Структура комунікативного процесу. 5. Комунікативні бар'єри та способи їх подолання. 6. Рівні комунікації: вербальний і невербальний.

	<p>III. Індивідуальні завдання (за вибором студента) за підручником В. Н. Куниціної, Н. В. Казарінової, В. М. Погольші «Межличностное общение» (СПб. : Питер, 2003. – 532 с.).</p>
4	<p>Тема 4. <u>Інтерактивна сторона спілкування</u></p> <p>I. Робота над поняттями: взаємодія (інтеракція), спільна групова діяльність, кооперація, згода, конкуренція, конфлікт, опозиція.</p> <p>II. Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Інтеракція як предмет психологічного дослідження. Компоненти процесу взаємодії. Типи взаємодії. Конфліктна взаємодія: поняття конфлікту, види конфлікту, структура та сигнали конфлікту. Мистецтво залагодження конфліктів. <p>III. Виконати такі дослідження, зробити їх аналіз, статистичну та якісну обробку:</p> <ul style="list-style-type: none"> Розв'язання міжособистісних конфліктів. Методика «Стратегії залагодження конфліктів: до кого ми подібні?» // В. Джонсон Девід. Соціальна психологія / Девід В. Джонсон. – К. : Вид.дім «КМ Академія», 2003. – С.187. Визначення типових способів реагування на конфліктну ситуацію (методика К. Н. Томаса) // Корнев М. Н. Соціальна психологія / М. Н. Корнев. – К., 1995. – С. 276).
5	<p>Тема 5. <u>Спілкування як сприймання людьми один одного (перцептивна сторона спілкування)</u></p> <p>I. Робота над поняттями: соціальна перцепція, егоцентризм, ідентифікація, емпатія, рефлексія, каузальна атрибуція, стереотип, ефект ореолу, ефект первинності, ефект новизни.</p> <p>II. Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Поняття соціальної перцепції, її зміст. Механізми міжособистісного сприймання (процес розуміння іншої людини). Ефекти міжособистісного сприймання. Вплив установки на соціальну перцепцію. Інтерпретація причин поведінки іншої людини - явище каузальної атрибуції. Види та форми атрибуції. Емоційна сторона міжособистісного сприймання – явище міжособистісної атракції. <p>III. Тематика рефератів та завдань по темі:</p> <ol style="list-style-type: none"> Фактори соціальної привабливості (реферат). Джерело: Семечкин Н. И. Социальная психология / Н. И. Семечкин. – СПб. : Питер, 2004. – С. 120–126. Описати явище каузальної атрибуції (реферат). Джерело: Семечкин Н. И. Социальная психология – СПб. : Питер, 2004. – С. 130–138. Соціальна перцепція та її психологічні характеристики. Джерело: Межличностное общение / В. Н. Куниціна [и др.]. – СПб. : Питер, 2003. – С. 304–320. <p>IV. Виконати таке завдання: Який образ виникає у вашому уявленні, коли говорять про : 1) депутата Верховної Ради; 2) українського бізнесмена; 3) викладача вищої школи; 4) бомжа, журналіста, шахтаря, пенсіонера? Запишіть, на ваш погляд, найбільш характерні риси стереотипного образу представників названих груп і професій. Пригадайте серед своїх добрих знайомих</p>

	тих, хто належить до названих соціальних груп. Оцініть, наскільки існуючий у вашій уяві образ конкретної людини збігається зі стереотипними уявленнями про цю групу. Які схожі характеристики ви виявили в першому та другому образах? Чим, на вашу думку, можна пояснити не збігання?
6	<p style="text-align: center;">Тема 6. Особистість як об'єкт і суб'єкт спілкування</p> <p>I. Робота над поняттями: особистість, соціалізація, статус, авторитет, престиж, позиція особистості, роль, установка, ціннісні орієнтації, соціальна установка, парадокс Р. Лап'єра.</p> <p>II. Підготувати відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Соціально-психологічна структура особистості. Проблема соціалізації індивіда. Особистість у структурі групових відносин. Соціальна установка, її структура та функції.
Змістовий модуль 3. Соціальна психологія великих груп	
7	<p style="text-align: center;">Тема 7. Психологічні характеристики великих соціальних груп</p> <p>I. Уміти визначати такі поняття та терміни: група, велика соціальна група, публіка, аудиторія, натовп, етнічна група, менталітет.</p> <p>II. Підготувати відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Головні характеристики великих соціальних груп. Психологічні особливості етнічних груп. Поняття нестійкої групи та види тимчасових неорганізованих груп. Поняття колективного несвідомого. К.Г.Юнг про психологію несвідомого.
Змістовий модуль 4. Малі групи в соціальній психології	
8	<p style="text-align: center;">Тема 8. Психологія малих груп</p> <p>I. Уміти визначати терміни та поняття: група, мала соціальна група, формальна та неформальна група, референтна група, групова динаміка, конформізм та конформність, групові норми, «мозковий штурм».</p> <p>II. Підготувати відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мала група та історія її досліджень. Поняття про групову динаміку, її процеси та механізми. Групові норми і нормативна поведінка. Дослідження нормативного впливу групової більшості та групової меншості. Проблема групової згуртованості та міжособистісної сумісності. Лідерство та керівництво в малих групах.
9	<p style="text-align: center;">Тема 9. Лідерство та керівництво в малих групах</p> <p>I. Уміти визначати такі поняття та терміни: лідер, лідерство, керівник, керівництво, стиль лідерства, демократичний лідер, авторитарний лідер, ліберальний лідер.</p> <p>II. Підготувати відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> У чому полягають відмінності між лідером і керівником? Дайте характеристику стилям лідерства та керівництва. Яким чином лідери впливають на інших? Охарактеризуйте тактики впливу. Моделі керівництва та різновиди влади, які може використовувати керівник для впливу на підлеглих.
10	<p style="text-align: center;">Тема 10. Напрями прикладних досліджень у соціальній психології</p> <ol style="list-style-type: none"> Обґрунтуйте важливість соціальної психології для розв'язання проблем та практичного використання соціально-психологічних знань у сучасному житті. Зміст та важливість психологічної служби у закладах освіти. Соціально-психологічні проблеми служб сім'ї. Соціально-психологічні проблеми реклами як засобу масової комунікації.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання лабораторних робіт та завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті й оцінюється в діапазоні від 0 до 7 балів. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань. Критерії поточного оцінювання знань здобувачів залежать від: повноти розкриття питання, цілісності, системності, вміння формулювати висновки тощо. Якщо студент не виступав на практичному занятті/не виконував заплановані письмові роботи чи не підготувався до нього його активність оцінюється в 0 балів.

Окремо за практичні кожного змістового модулю студенти можуть набрати максимум 7 балів, які розраховуються за формулою:

$$\frac{\sum}{N}, \text{ де}$$

\sum – сума балів усіх практичних занять змістового модуля;

N – загальна кількість практичних занять змістового модуля.

Студентам заочної форми навчання потрібно написати реферат за кожною пропонованою темою самостійної роботи усіх чотирьох змістових модулів, окрім тих, за якими передбачено практичні заняття, що потім також дозволяє розрахувати середньоарифметичне значення. Реферат оцінюється в діапазоні від 0 до 7 балів залежно від: повноти розкритого питання, осмисленості, цілісності тощо.

Отримані бали (як в студентів стаціонарної форми навчання, так й в заочників) за усі чотири змістові модулі сумуються: $7+7+7+7=28$.

Кожна лабораторна робота оцінюється від 0 до 6 балів залежно від: ґрунтовності виконаного завдання, вміння формулювати висновки, акуратності оформлення письмового завдання. За лабораторні заняття змістових модулів 1-2 та 3-4 в студентів стаціонарної форми навчання окремо виводиться середньоарифметичний показник (максимально 6 бали), який потім сумується ($3M_{1-2} + 3M_{3-4} = 12$ балів (макс.)).

В студентів заочної форми навчання загальний бал за усі виконані лабораторні заняття розраховується аналогічно стаціонарній формі навчання.

Модульні контрольні роботи (4 модульних контрольних роботи згідно навчального плану) є складовими поточного контролю і здійснюються шляхом тестування. Кожна модульна контрольна робота містить 15 тестових питань, правильна відповідь на кожне запропоноване питання оцінюється 1 балом. Тобто максимально за кількість балів за вірно виконану модульну контрольну роботу – 15 балів.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (опрацювання завдань лабораторної роботи, написання модульної контрольної роботи тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (лікарняний, навчання за програмою подвійного диплому тощо).

V. Підсумковий контроль

За письмовою згодою студента екзамен може бути виставлений згідно балів, які він набрав під час виконання усіх видів завдань поточного оцінювання (таблиці 2-3): усереднених результатів практичних і лабораторних занять за чотирма змістовими модулями (макс. 40 балів).

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- ✓ поточне оцінювання згідно суми балів за: практичні (для студентів заочної форми навчання – реферетів) і лабораторні заняття (максимум 40 балів);
- ✓ чотирьох модульних контрольних робіт (максимум 60 балів, тобто по 15 балів кожна).

У разі, якщо студент претендує на вищу оцінку, він здає усний екзамен. Тоді на іспит виносяться основні питання курсу, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати знання, отримані під час вивчення дисципліни.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Розкрийте сутність соціальної психології як науки та її функції.
2. Дайте визначення об'єкту соціальної психології. Охарактеризуйте підходи у визначенні предмету соціальної психології
3. Охарактеризуйте галузі соціальної психології та її зв'язок із іншими науками.
4. Охарактеризуйте такі соціально-психологічні концепції: психологію народів, теорію інстинктів соціальної поведінки, психологію мас.
5. Охарактеризуйте метод спостереження в соціальній психології.
6. Розкрийте сутність методу експерименту: його особливостей, етапів та видів.
7. Охарактеризуйте метод вивчення документів та метод «контент-аналізу».
8. Охарактеризуйте метод опитування та його різновиди.
9. Розкрийте сутність методу тестування в соціальній психології. Охарактеризуйте види тестів.
10. Розкрийте сутність методу соціометрії та референтометрії.
11. Охарактеризуйте програму та етапи проведення соціально-психологічного дослідження.
12. Дайте визначення поняттю «особистість». Охарактеризуйте основні підходи у визначенні та етапи дослідження особистості в соціальній психології.
13. Розкрийте сутність поняття «соціалізація» в соціальній психології.
14. Розкрийте сутність асоціальних проявів особистості.
15. Розкрийте сутність сфер, форм реалізації та інститутів соціалізації.
16. Охарактеризуйте стадії соціалізації.
17. Охарактеризуйте соціально-психологічні механізми соціалізації.
18. Розкрийте сутність понять: «соціальна диференціація», «соціальна мобільність» та «соціальний ліфт».
19. Дайте визначення статусно-рольовим характеристикам особистості: «соціальний статус», «авторитет», «престиж», «позиція».
20. Дайте визначення поняттю «соціальна роль». Розкрийте сутність нормативної структури виконання та класифікацію соціальних ролей.
21. Дайте визначення поняттю «соціальна установка». Охарактеризуйте компоненти соціальної установки.
22. Дайте визначення поняттю «соціальний стереотип». Розкрийте причини стереотипізації.
23. Дайте визначення поняттю «соціальна ідентичність», охарактеризуйте види соціальної ідентичності.
24. Дайте визначення поняттю «спілкування» в соціальній психології. Охарактеризуйте функції спілкування.
25. Охарактеризуйте види спілкування та різновиди ділового спілкування.

26. Дайте характеристику засобам спілкування. Охарактеризуйте вербальні засоби спілкування.
27. Охарактеризуйте невербальні засоби спілкування.
28. Дайте характеристику соціально-психологічним механізмам спілкування.
29. Дайте визначення поняттю «комунікація». Охарактеризуйте види комунікації.
30. Розкрийте структуру комунікативного процесу. Охарактеризуйте види комунікативних шумів.
31. Назвіть чинники ефективності впливу в комунікативному процесі.
32. Охарактеризуйте сутність соціально-перцептивної сторони спілкування.
33. Охарактеризуйте такі соціально-перцептивні механізми: «ідентифікація», «егоцентризм», «рефлексія».
34. Охарактеризуйте такі соціально-перцептивні механізми: «емпатія», «стереотипізація», «каузальна атрибуція», «фундаментальна помилка атрибуції».
35. Охарактеризуйте ефекти соціальної перцепції.
36. Дайте загальну характеристику поняттю «соціальна інтеракція». Розкрийте сутність стратегій соціальної взаємодії.
37. Охарактеризуйте теорії міжособистісної взаємодії.
38. Дайте визначення поняттю «соціальна група». Розкрийте сутнісні особливості та соціально-психологічні параметри соціальної групи.
39. Дайте визначення поняттю «велика соціальна група». Наведіть класифікацію великих соціальних груп.
40. Розкрийте структуру та особливості функціонування великих груп.
41. Дайте визначення поняттю «натовп». Наведіть класифікацію натовпу.
42. Охарактеризуйте форми масової поведінки.
43. Охарактеризуйте етапи формування натовпу.
44. Охарактеризуйте механізми впливу під час масових акцій.
45. Розкрийте психологічні особливості класів.
46. Розкрийте такі психологічні особливості етнічної спільноти: ментальність, національний характер та національна самосвідомість.
47. Розкрийте такі психологічні особливості етнічної спільноти: етнічні стереотипи, явище етноцентризму.
48. Розкрийте сутність та зміст поняття «мала соціальна група». Дайте класифікацію малих соціальних груп.
49. Наведіть психологічні характеристики малої групи. Охарактеризуйте структуру взаємин малої соціальної групи.
50. Дайте визначення поняттю «групова динаміка». Охарактеризуйте механізми групової динаміки.
51. Визначить фактори виникнення та механізми розвитку масової паніки.
52. Окресліть шляхи попередження та ліквідації паніки.
53. Розкрийте особливості групової поведінки у сучасному урбаністичному середовищі.
54. Визначить особливості моди як соціокультурного феномену.

55. Визначить специфіку формування та поширення модних орієнтирів під впливом ЗМІ.
56. Визначить специфіку, причини захоплення та проблеми інтернет-спілкування.
57. Окресліть проблему співвідношення вербальної та невербальної поведінки особистості в спілкуванні.
58. Визначить проксеміко-кінеститичні патерни в спілкуванні.
59. Визначить особливості явища атракції.
60. Розкрийте специфіку територіальної близькості як детермінанти дружніх стосунків.
61. Розкрийте особливості впливу фізичної привабливості на формування дружніх стосунків.
62. Розкрийте сутність концепції Р.Стернберга щодо проблеми кохання в соціальній психології.
63. Розкрийте особливості підтримки близьких взаємин людьми.
64. Окресліть шляхи попередження виникнення та ліквідації чуток.
65. Визначить причини виникнення та особливості викривлення чуток в соціальному середовищі.
66. На прикладі експериментальних досліджень розкрийте вплив меншості на групу.
67. Розкрийте сутність явища соціальної фасилітації.
68. Розкрийте особливості групової згуртованості та міжособистісної сумісності.
69. Розкрийте відмінності у поведінці вождя та індивіда в масі/натовпі.
70. Розкрийте відмінності між лідерством та керівництвом.
71. Розкрийте сутність явища соціальної ідентифікації та конформізму.
72. На прикладі експериментальних досліджень С.Мілграма розкрийте особливості підпорядкування особистості іншим.
73. Визначить особливості конформної поведінки особистості на прикладі експериментальних досліджень С.Аша та М.Шеріфа.
74. Розкрийте особливості явища групової поляризації.
75. Визначить особливості явища групомислення.

VI. Шкала оцінювання

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- ✓ поточне оцінювання згідно суми балів за: практичні і лабораторні заняття (максимум 40 балів);
- ✓ чотирьох модульних контрольних робіт (максимум 60 балів, тобто по 15 балів кожна).

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
---	---------------

90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Обов'язкова література

1. Майерс Д. Социальная психология / Д. Майерс. – 6-е изд., перераб. и доп. – СПб. : Питер, 2008. – 752 с.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Соціальна психологія» підготовки бакалавра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітніми програмами «Психологія», «Практична психологія» / Федотова Т.В. – Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2018.– 24 с.
3. Милграм С. Эксперимент в социальной психологии / С. Милграм. – СПб. : Питер, 2000. – 336 с.
4. Москаленко В. В. Соціальна психологія : [підручник] / В. В. Москаленко. – К. : Центр навч. л-ри, 2005. – 624 с.
5. Москаленко В. В. Соціальна психологія : [підручник] / В. В. Москаленко. – Вид. 2-ге, випр. та допов. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 688 с.
6. Назаретян А. П. Агрессивная толпа, массовая паника, слухи: [лекции по социальной и политической психологии] / А. П. Назаретян. – СПб : Питер, 2003. – 192 с.
7. Назаретян А. П. Психология стихийного массового поведения: [лекции]. – М. : ПЕР СЭ, 2008. – 160 с.
8. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія [підручник]. У 2-х кн. Кн.1. Соціальна психологія особистості і спілкування / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2004. – 574 с.
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : [підручник]. У 2-х кн. Кн.2. Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К. : Либідь, 2006. – 560 с.
10. Соціальна психологія: тестові питання для самостійної підготовки студентів / Тетяна Володимирівна Федотова. – Луцьк : ПП Іванюк В.П. – 2020. – 70 с.

Додаткова література:

1. Андреева Г. М. Социальная психология: учебник для вузов / Г. М. Андреева.– 5-е изд., испр. и доп.– М. : Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Аш С. Влияние группового давления на модификацию и искажение суждений / С. Аш // Практикум по социальной психологии / под ред. Э. Пайнс, К. Маслач. – СПб. : Питер, 2000. – С. 210–225.
3. Белинская Е. П. Социальная психология личности / Е. П. Белинская, О. А. Тихомандрицкая. – М. : Аспект пресс, 2005. – 301 с.
4. Битянова М. Р. Социальная психология: Наука, практика, образ мысли : [учеб. пособие] / М. Р. Битянова. – М. : ЭКСМО-пресс, 2001. – 576с.

5. Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. – СПб. : Питер, 2000. – 448 с.
6. Корольчук М. С., Осьодло В. І. Психодіагностика : [навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.] / М. С. Корольчук, В. І. Осьодло; [за ред. М. С. Корольчука]. – К. : Ельфе, Ніка-Центр, 2007. – 400 с.
7. Крысько В. Г. Словарь-справочник по социальной психологии / В. Г. Крысько. – СПб. : Питер, 2003. – 416 с.
8. Практическая психодиагностика. Методики и тесты : [учеб. пособие] / [за ред. Д. Я. Райгородского]. – Самара : Изд. дом „Бахрат», 1998. – 668 с.
9. Практикум по социальной психологии / под. ред. И. С. Клециной. – СПб. : Питер, 2008. – 256 с. – (Серия: Практикум по психологии).
10. Психологія особистості / [за ред. П. П. Горностая, Т. М. Титаренко]. – К. : Рута, 2001. – 320 с.
11. Социальная психология / сост. Р. И. Мокшанцев, А. В. Мокшанцева. – М. : Новосибирск : ИНФРА-М, 2001. – 408 с.
12. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування : [навч. посіб.] / І. М. Цимбалюк. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.
13. Чалдини Р. Психология влияния / Р. Чалдини. – СПб. : Питер Ком, 1999. – 272 с.
14. Шибутани Т. Социальная психология / Т. Шибутани. – Ростов н/Д. : Феникс, 2008. – 544 с.
15. Психологические тесты [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.effecton.ru/08.html>